

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 846/2014-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 11. decembra 2014 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Sergeja Kohuta predbežne prerokoval sťažnosť obce Drahňov, Drahňov 154, zastúpenej advokátkou JUDr. Ivetou Rajtákovou, Štúrova 20, Košice, vo veci namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Obdo 18/2013 a jeho uznesením z 27. februára 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obce Drahňov o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. mája 2014 faxom a 29. mája 2014 osobne doručená sťažnosť obce Drahňov, Drahňov 154 (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou JUDr. Ivetou Rajtákovou, Štúrova 20, Košice, vo veci namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Najvyššieho súdu Slovenskej

republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Obdo 18/2013 (ďalej aj „napadnuté konanie“) a jeho uznesením z 27. februára 2014 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

Sťažovateľka je účastníčkou konania vedeného Okresným súdom Michalovce (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 22 Cb 61/2012 na strane žalovanej. Žalobkyňa (obchodná spoločnosť [REDAKOVANÉ], pozn.) sa v tomto konaní domáha proti žalovanej určenia, že zmluva o dielo uzatvorená medzi žalobkyňou a žalovanou 14. novembra 2011, predmetom ktorej bolo zhotovenie diela „Zberný dvor a kompostáreň Drahňov“, je platná. Okresný súd žalobu rozsudkom sp. zn. 22 Cb 61/2012 z 8. októbra 2012 zamietol a priznal žalovanej náhradu trov konania. O odvolaní žalobkyne proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 22 Cb 61/2012 z 8. októbra 2012 rozhodol Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) uznesením sp. zn. 2 Cob 234/2012 z 31. januára 2013 tak, že rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Proti označenému rozhodnutiu krajského súdu podala sťažovateľka dovolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd napadnutým uznesením tak, že dovolanie odmietol.

Sťažovateľka v sťažnosti predovšetkým uvádza, že v dovolaní proti uzneseniu krajského súdu sp. zn. 2 Cob 234/2012 z 31. januára 2013 *„namietala, že napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu a postupom, ktorý mu predchádzal, jej bola odňatá možnosť konať pred súdom a táto skutočnosť zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f) O. s. p. Postup súdu, ktorým jej bola odňatá možnosť konať pred súdom videla v dvoch skutočnostiach. V prvom rade videla naplnenie prípustnosti dovolania z označeného zákonného dôvodu v tom, že napriek tomu, že sa k odvolaniu, ktoré podala navrhovateľka proti rozhodnutiu prvostupňového súdu vyjadrila vo svojom podaní, ktoré bolo doručené odvolaciemu súdu dňa 9. 1. 2013 a napriek tomu sa odvolací súd s jej stanoviskom k odvolacím námietkam navrhovateľky nielenže nevysporiadal, ale sa o nich ani nezmiemil a nezmiemil sa ani o tom, že sťažovateľka takéto vyjadrenie k odvolaniu navrhovateľky odvolaciemu súdu predložila. Sťažovateľka výslovne zdôraznila, že z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu nevyplýva, že by jej súd jej vyjadrenie*

k odvolaniu bral do úvahy, prihliadal naňho alebo ho vôbec v odvolacom konaní akýmkoľvek spôsobom posudzoval.

Za druhú zo skutočností naplňajúcich prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f) O. s. p. sťažovateľka označila nezrozumiteľnosť a nedostatočnosť odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu. Poukázala na to, že odvolací súd posúdil odvolanie žalobkyne ako dôvodné bez toho, aby identifikoval právne či skutkové úvahy na základe ktorých dospel k tomu (v rozpore s názorom prvostupňového súdu), že žalobkyňa má právny záujem na určení platnosti zmluvy o dielo, tak ako sa toho v konaní domáhala. Sťažovateľka poukázala na to, že okrem toho, že odvolací súd svoj právny názor nijako neidentifikoval s konkrétnymi ustanoveniami právnych predpisov, odvolanie žalobkyne a predovšetkým odvolacie námietky sa koncentrovali do argumentov o tom, že nepripustením zmeny návrhu žiadanej žalobkyňou na pojednávaní pred súdom prvého stupňa (žalobkyňa sa domáhala pripustenia pred súdom prvého stupňa rozšírenia návrhu o určenie, že odstúpenie od predmetnej zmluvy zo strany žalovanej je neplatné), súd prvého stupňa zatažil konanie inou vadou, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, vec nesprávne právne posúdil a vyvodil z vykonaného dokazovania nesprávne právne a skutkové závery (na túto okolnosť sťažovateľka (žalovaná) poukazovala práve vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyne zo dňa 9. 1. 2013, keď poukázala na to, že samotná žalobkyňa neargumentovala v odvolaní predovšetkým v prospech záveru, že má naliehavý právny záujem na určení platnosti zmluvy, ale odňatím možnosti konať pred súdom nepripustením zmeny žaloby a existenciou naliehavého právneho záujmu na určení či odstúpenie žalovanej od zmluvy o dielo je platné). Z takého postupu odvolacieho súdu (odňatie možnosti konať pred súdom nezohľadnením a nevysporiadaním sa s vyjadrením žalovanej k odvolaniu žalobkyne a nezrozumiteľným, nepreskúmateľným a nedostatočným odôvodnením svojho rozhodnutia), žalobkyňa vyvodzovala prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f) O. s. p.“.

Sťažovateľka ďalej tvrdí, že bolo povinnosťou najvyššieho súdu prihliadať na jej námietku týkajúcu sa nevysporiadania sa s jej tvrdeniami vyjadrenými v podaní k odvolaniu žalobkyne proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 22 Cb 61/2012 z 8. októbra 2012 zo strany krajského súdu. V tejto súvislosti ďalej tvrdí, že výklad poskytnutý najvyšším súdom

týkajúci sa „možnosti konať pred súdom“ je absurdný, keďže nabáda k záveru, že „účastníci majú právo uvádzať k veci v priebehu konania svoje vyjadrenia, ale nezakladá to povinnosť súdu brať ich do úvahy, vyhodnotiť ich, vysporiadať sa s nimi a poskytnúť vo svojom rozhodnutí odpoveď na otázku, prečo sa s vyjadreniami účastníkov konania súd nestotožnil a aké dôvody skutkové či právne ho k tomu viedli“.

Podľa sťažovateľky sa dovolací súd nijakým spôsobom nevysporiadal ani s ďalšou jej dovolacou námietkou založenou na absolútnom nedostatku a nezrozumiteľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu. Sťažovateľka tvrdí, že „V rozhodnutí dovolacieho súdu... nemožno nájsť žiadnu zmienku o tom, akým spôsobom sa dovolací súd s uvedenou dovolacou námietkou vysporiadal. Nie je uvedené ani to, či ju považoval za dôvodnú, teda či takúto vadu v rozhodnutí odvolacieho súdu identifikoval alebo nie. Keďže z odôvodnenia rozhodnutia dovolacieho súdu možno s určitou pravdepodobnosťou vyvodiť, že dovolací súd považoval za významnú skutočnosť, že rozhodnutím odvolacieho súdu nedochádza k právoplatnému meritórnemu rozhodnutiu vo veci samej a samotná táto skutočnosť vylučuje možnosť prípustnosti dovolania proti takémuto rozhodnutiu, sťažovateľka poukazuje na to, že takýto záver nemožno vyvodiť zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku. Navyše tento záver je v rozpore s inými rozhodnutiami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktoré v súlade s platným znením Občianskeho súdneho poriadku aplikujú ustanovenie § 237 písm. f) O. s. p. nevylučujú z dovolacieho prieskumu zrušujúce rozhodnutia dovolacieho (správne má byť odvolacieho , pozn.) súdu.“.

V tejto súvislosti sťažovateľka v konkrétnosti poukazuje na uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 7 Cdo 255/2012 z 23. októbra 2013 a sp. zn. 6 Cdo 108/2013 z 21. augusta 2013.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie takto rozhodol:

„Právo sťažovateľky domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na súde zakotvené v článku 46 ods. 1 Ústavy SR, práva na spravodlivé súdne konanie zakotvené v čl. 6 ods. 1 vety prvej Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, bolo uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Obdo 18/2013 zo dňa 27. 2. 2014 a postupom, ktorý mu predchádzal, porušené.

Ústavný súd Slovenskej republiky zakazuje Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky pokračovať v porušovaní namietaných práv sťažovateľa.

Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Obdo 18/2013 zo dňa 27. 2. 2014 a vracia vec Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

Odporca je povinný nahradiť sťažovateľke všetky trovy tohto konania.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy

podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri uplatňovaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Vo vzťahu k už spomenutému princípu subsidiarity judikatúra ústavného súdu stabilne pripomína, že ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy veci nemôže byť iba úlohou ústavného súdu, ale je takisto úlohou všetkých orgánov verejnej moci, v tom rámci predovšetkým všeobecného súdnictva. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci (napr. I. ÚS 214/09). Podľa právneho názoru ústavného súdu preto nemožno akceptovať, aby napĺňanie úsilia o spravodlivé súdne konanie príslušným všeobecným súdom nahradzoval ústavný súd svojím vstupovaním a ingerenciou do dosiaľ meritórne neskončeného konania. Ústavný súd môže urobiť zásah na ochranu ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv sťažovateľa až vtedy, keď už ostatné orgány verejnej moci nie sú schopné protiústavný stav napraviť (m. m. IV. ÚS 322/09).

Pridržiavajúc sa svojej stabilnej judikatúry, ústavný súd ďalej poukazuje na to, že základné právo na súdnu ochranu, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie „je

výsledkové“, to znamená, musí mu zodpovedať proces ako celok a skutočnosť, či napadnuté konanie ako celok bude spravodlivé, závisí od pokračujúceho konania a rozhodnutia všeobecných súdov (m. m. III. ÚS 33/04, IV. ÚS 163/05, II. ÚS 307/06, II. ÚS 155/08). Aj z ďalšej judikatúry ústavného súdu (napr. I. ÚS 79/03, I. ÚS 236/03), obdobne ako z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Komanický c. Slovenská republika, rozsudok zo 4. 6. 2002) vyplýva, že ústavný súd a Európsky súd pre ľudské práva overujú, či konanie posudzované ako celok bolo spravodlivé v zmysle čl. 46 až čl. 50 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd už v rámci svojej judikatúry opakovane vyslovil, že predpokladom na záver o porušení základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je len také porušenie, ktoré nie je napraviteľné alebo odstrániteľné činnosťou všeobecného súdu pred začatím konania alebo v konaní vo veci samej, resp. ktorého nápravu nemožno dosiahnuť procesnými prostriedkami, ktoré sú obsiahnuté v Občianskom súdnom poriadku (ďalej len „OSP“) (m. m. I. ÚS 148/03, III. ÚS 355/05, II. ÚS 307/06). V nadväznosti na to ústavný súd pripomína, že v rámci konania o sťažnosti zásadne preskúmava len právoplatné rozhodnutia, a to v tom zmysle, že musí ísť o rozhodnutia, ktorými sa konanie vo veci samej právoplatne skončilo. Z princípu subsidiarity totiž vyplýva, že sťažnosť možno zásadne prerokovať a rozhodnúť o nej až potom, keď napadnuté konanie bude skončené. Je to tak z toho dôvodu, že sťažnosť musí v zásade smerovať proti poslednému rozhodnutiu o opravnom prostriedku, ktorý mal sťažovateľ k dispozícii, a nemôže ho opomenúť. V zmysle uvedeného v konaní, ktoré v čase predbežného prerokovania sťažnosti stále prebieha, nemožno uvažovať o splnení tejto požiadavky (IV. ÚS 361/2010).

Ak ústavný súd v rámci svojej doterajšej rozhodovacej činnosti pripustil výnimky z tejto zásady, išlo o prípady, keď ešte pred právoplatným skončením konania vo veci samej bolo v konaní o sťažnosti napadnuté právoplatné rozhodnutie, ktorým sa skončila iba určitá časť konania alebo ktorým sa riešila iba určitá parciálna procesná otázka. Podmienkou na pripustenie takejto výnimky však je, že v konkrétnom prípade musí ísť o rozhodnutie

spôsobilé výrazne a nezvratným spôsobom zasiahnuť do ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou garantovaných základných práv alebo slobôd sťažovateľa, ako aj to, že námietka ich porušenia sa musí vzťahovať výlučne na dané štádium konania a nemohla by už byť uplatnená neskôr (IV. ÚS 195/2010), prípadne by sa tento negatívny dôsledok musel zároveň vzťahovať na výsledok konania a nebolo by ho možné korigovať v ďalšom procesnom postupe alebo v opravných konaniach (IV. ÚS 322/09).

V nadväznosti na uvedené právne názory ústavný súd konštatuje, že okolnostiach daného prípadu nie sú splnené predpoklady na výnimku z už spomenutej zásady, podľa ktorej ústavný súd v rámci konania o sťažnosti zásadne preskúmava len právoplatné rozhodnutia, a to v tom zmysle, že musí ísť o rozhodnutia, ktorými sa právoplatne skončilo konanie.

Sťažovateľka napáda postup najvyššieho súdu v napadnutom konaní a v tomto konaní vydané uznesenie, ktorým bolo odmietnuté jej dovolanie proti rozhodnutiu krajského súdu, ktorým bolo zrušené rozhodnutie okresného súdu a vec bola vrátená tomuto súdu na ďalšie konanie. Sťažovateľka napáda jednak to, že odvolací súd sa nevysporiadal žiadnym spôsobom s jej námietkami z 9. januára 2013, ktorými reagovala na odvolanie podané žalobkyňou proti rozhodnutiu prvostupňového súdu, ako aj to, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nezrozumiteľné a nedostatočne odôvodnené, keďže v ňom tento neidentifikoval právne či skutkové úvahy, na základe ktorých dospel k záveru, že žalobkyňa má právny záujem na určení platnosti zmluvy o dielo, a vytýka najvyššiemu súdu, že sa sám citovanými námietkami vysporiadal neakceptovateľným spôsobom, a tým porušil právo sťažovateľky podľa ústavy a dohovoru.

V uznesení sp. zn. 2 Cob 234/2012 z 31. januára 2013 krajský súd dospel na rozdiel od okresného súdu k záveru, že žalobkyňa má naliehavý právny záujem na určení, či zmluva o dielo je platná, a preto vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Z uvedeného je bez akýchkoľvek pochybností zrejmé, že konanie v právnej veci sťažovateľky sa právoplatne neskončilo. Aj keď z formálneho hľadiska je napadnuté uznesenie najvyššieho súdu

právoplatným rozhodnutím, rovnako ako rozhodnutie odvolacieho orgánu, konanie medzi sťažovateľkou ako žalovanou a žalobkyňou ďalej pokračuje.

Pokiaľ sťažovateľka namieta, že najvyšší súd porušil jej práva podľa ústavy a dohovoru tým, že nesprávne posúdil prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f) OSP z dôvodov, že v rozhodnutí odvolacieho orgánu absentuje identifikácia právnych a skutkových úvah, na základe ktorých dospel k záveru, že žalobkyňa má právny záujem na určení platnosti zmluvy o dielo, ako aj tým, že odvolací súd sa nevysporiadal s námietkami predloženými vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyne proti rozhodnutiu prvostupňového súdu, možno uzavrieť, že sťažovateľka namietané porušenie svojich práv podľa ústavy a dohovoru zo strany najvyššieho súdu v podstate spája s procesnými nedostatkami v spojení s posúdením veci v jej merite odvolacím súdom. Keďže však krajský súd vec sťažovateľky vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie, bude úlohou okresného súdu vo veci opätovne konať a rozhodnúť, pričom v konaní pred okresným súdom a následne aj v prípade nepriaznivého výsledku v konaní pred krajským súdom sťažovateľka za predpokladu využitia právnych prostriedkov nápravy môže námietky týkajúce sa vecného posúdenia merita veci opätovne predostrieť na preskúmanie prvostupňovému, prípadne aj odvolaciemu súdu. Tým sa sťažovateľke opätovne vytvorí možnosť tak v konaní pred okresným súdom, ako aj pred krajským súdom uplatňovať svoje základné právo na súdnu ochranu a právo na spravodlivé súdne konanie, ktoré sú oprávnené aj povinné poskytnúť tak prvostupňový súd, ako aj odvolací súd. V tejto súvislosti teda tak okresný súd, ako aj krajský súd budú mať opätovne možnosť napraviť, resp. odstrániť svojou vlastnou činnosťou sťažovateľkou namietané vady [predovšetkým nepreskúmateľnosť a neodôvodnenosť rozhodnutia všeobecného súdu v nadväznosti na záver, že žalobkyňa má naliehavý právny záujem na určení platnosti zmluvy o dielo, ako aj (ne)vysporiadanie sa s ďalšími vecnými námietkami], s ktorými spája svoje tvrdenie o porušení svojich práv podľa ústavy a dohovoru. Až potom, keď bude namietané konanie definitívne právoplatne skončené, by sa mohla sťažovateľka domáhať ochrany svojich ústavou a kvalifikovanými medzinárodnými zmluvami garantovaných práv v konaní pred ústavným súdom podaním novej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

Okolnosť, že prvostupňový súd je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 226 OSP), neznamena, že sťažovateľka nemôže v ďalšom štádiu namietať proti ňou oponovanému právnemu názoru krajského súdu (ako súdu odvolacieho) s tým, že všeobecné súdy budú musieť zvážiť relevanciu jej argumentácie a podľa svojho úsudku ju zohľadniť v rámci svojho rozhodovania (obdobne aj IV. ÚS 186/2012).

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ani jedno zo sťažovateľkou tvrdených pochybení zo strany najvyššieho súdu nepredstavujú podľa názoru ústavného súdu nezvratnú alebo nekorigovateľnú ujmu na jej právach.

Ústavný súd napokon, sumarizujúc dosiaľ uvedené, zdôrazňuje, že jeho ústavnou kompetenciou nemôže byť zmena alebo náprava či už namietaného, alebo skutočného pochybenia všeobecných súdov v dosiaľ neskončených súdnych konaniach, ale je zásadne povolaný posúdiť, či konanie ako celok a jeho výsledok po právoplatnom skončení veci obstoja z komplexného hľadiska v ústavnoprávnej rovine. Každý iný postup by neprípustne rozširoval kompetencie ústavného súdu a vo svojich dôsledkoch by z neho robil ďalšiu súdnu inštanciu, ktorá by bola mimoriadna okrem iného aj tým, že by mohla zasahovať do ešte prebiehajúcich konaní.

Ústavný súd preto, zohľadňujúc princíp subsidiarity vyplývajúci z čl. 127 ods. 1 ústavy i svoju doterajšiu ustálenú rozhodovaciu prax a v neposlednom rade akcentujúc rešpektovanie princípu minimalizácie zásahov do rozhodnutí všeobecných súdov, sťažnosť odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie.

Nad rámec sťažnosti považuje ústavný súd aj napriek skutočnosti, že nemá právomoc v danej veci preskúmať napadnuté uznesenie najvyššieho súdu a postup, ktorý mu predchádzal, za potrebné vyjadriť sa k námietke sťažovateľky, ktorou poukazuje na rozdielnosť prístupov najvyššieho súdu k rozhodovaniu obdobných vecí (pozri v odôvodnení v časti I označené rozhodnutia najvyššieho súdu, pozn.).

Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na svoj právny názor, podľa ktorého právne závery všeobecných súdov obsiahnuté v rozhodnutiach vo veci samej nemajú charakter precedensu, ktorý by ostatných sudcov rozhodujúcich v obdobných veciach zaväzoval rozhodnúť identicky, napriek tomu protichodné právne závery vyslovené v analogických prípadoch neprispievajú k naplneniu hlavného účelu princípu právnej istoty ani k dôvere v spravodlivé súdne konanie (obdobne napr. IV. ÚS 49/06, III. ÚS 300/06).

Z rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, že rozdielna judikatúra v skutkovo rovnakých, prípadne podobných veciach je prirodzenou súčasťou vnútroštátneho súdneho systému (v zásade každého súdneho systému, ktorý nie je založený na precedensoch ako prameňoch práva). K rozdielnej judikatúre prirodzene dochádza aj na úrovni najvyššej súdnej inštalácie. Z hľadiska princípu právnej istoty je ale dôležité, aby najvyššia súdna inštalácia pôsobila ako regulátor konfliktov judikatúry a aby uplatňovala mechanizmus, ktorý zjednotí rozdielne právne názory súdov v skutkovo rovnakých alebo podobných veciach (IV. ÚS 107/2012).

Ústavný súd vo vzťahu k tejto námietke sťažovateľky považuje za potrebné zopakovať svoj ustálený právny názor, podľa ktorého mu neprislúcha zjednocovať *in abstracto* judikatúru všeobecných súdov, a suplovať tak poslanie, ktoré zákon č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov [§ 8 ods. 3, § 20 ods. 1 písm. b), § 21, § 22 a § 23 ods. 1 písm. b)] zveruje práve najvyššiemu súdu (resp. jeho plénu a kolégiám), keď mu okrem iného priznáva aj právomoc zaujímať stanoviská k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov (m. m. I. ÚS 17/01, IV. ÚS 267/05). Práve plénum a kolégiá najvyššieho súdu sú oprávnené odstraňovať nejednotnosť výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov tak, aby sa chránili okrem iného aj legitímne očakávania účastníkov súdnych konaní.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti bolo bez právneho dôvodu, aby sa ústavný súd zaoberal ďalšími návrhmi uplatnenými v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. decembra 2014